

EFTER JAGTSÆSONEN:

Tænk over, hvordan både børn og voksne får lov at lege med hunden. Man må ikke kaste den nye bold, før hunden korrekt har afleveret den bold, den har hentet. Ellers lærer hunden, at det er ok ikke at gøre tingene ordentligt.

Pas på skjult indlæring

Husk på, at dagligdagen i høj grad har indflydelse på din hunds adfærd.

Tekst: Henrik Vestergaard Hove Nielsen, jagthundekonsulent. **Foto:** Flemming Højer

ENDNU EN JAGTSÆSON er snart overstået, og jeg håber, de fleste af jer kan kikke tilbage på en fantastisk sæson med mange gode jagter og ikke mindst rigtig mange gode fælles oplevelser med jeres jagthund. Mange jagthunde har været på „overarbejde“ i sæsonen, men uden tvivl har de nydt hvert et sekund, hvor kombinationen af jeres uddannelse af dem og deres instinkter er kommet godt til udtryk i jagten.

Der er uden tvivl også nogle af jer, der som jeg selv har opdaget noget, der kunne have været gjort bedre. Måske har uddannelsen ikke været god nok, eller måske kunne en anden opbygning af træningen have givet et

andet resultat i forhold til det praktiske arbejde på jagten. Så i stedet for at tage den nemme løsning og lade vores bedste jagtkammerat få lidt fred og ro, så vil jeg appellere til jer om at komme ud og udnytte nogle af de gode tilbud, som vores mange jagtforeninger tilbyder i hele landet.

Der er sikkert nogle af jer, der nu sidder og tænker: „Jeg har ikke større arbejdsopgaver, end jeg selv kan løse“, hvilket er naturligt at tænke. Men siden jeg tiltrådte som jagthundekonsulent ved Danmarks Jægerforbund har et af mine budskaber i forbindelse med uddannelse af hundetrænerer klart været, at uddannelsen skal bygges op omkring etablering af

et udpræget godt hund/fører-forhold. Uddannelsen skal være på hundens præmisser, og sidst, men ikke mindst skal instruktørernes fokus være på vejledning og uddannelse af den enkelte hundefører og *ikke* jagthunden. Det er hundeførerens opgave at træne og uddanne sin egen hund.

Med dette for øje skal vi alle sammen være åbne for at lære. Vi skal have „rygsækken åben“ med plads til masser af læring og input. Hvis nødvendigt, så kan vi hive læring op af rygsækken og bruge den i uddannelsen eller vedligeholdelsen af jagthunden.

Brug dine lokale instruktører

Derfor skal min opfordring til alle jer erfarne hundeførere være: Søg ud i jeres jagtforening, vær en del af det sociale til gavn for både fører og hund, sug til jer af de unge instruktørers viden, engagement og kæmpe-lyst til at ville. Når det kombineres med de erfarne instruktørers vidensbank, så er jeg sikker på, at I vil kunne få hjælp til opgaver, der skal løses, eller til at komme videre i uddannelsen frem mod vores fælles mål: en god og effektiv apporterende jagthund.

Det er også nu, at alle hvalpene - de kommende jagthunde - kan komme i gang med træningen. Det er nu, de fleste jagtforeninger tilbyder kurser af forskellig slags, blandt andet hvalpemotion, unghundetræning, apporteringstræning og meget mere. Sammen med disse mange kursustilbud ligger der også en anden opgave, der skal løftes af de mange frivillige instruktører: rådgivning og vejledning. Ikke blot i forhold uddannelse, men også det at have hund i hjemmet. Ud over at være din uvurderlige hjælper på jagten, så er din jagthund også en stor del af familien.

Før du køber hvalp

Jeg vil nu komme ind omkring et emne, som er eller kan blive meget relevant for nye hundeførere, men også for de mange erfarne hundeførere, som skal i gang med et hundeskifte.

Der er ingen tvivl om, at de fleste jagthunde har draget den læring, at jagttøj og våben er lig med spændende opgaver og jagthundearbejde. Men uden jagttøj og våben er de mere familiehunde, end de er jagthunde. Det at skulle være begge dele kan være noget af en opgave for en lille hund, som dybest set gerne vil gøre alle i familien glade.

Når du som jæger anskaffer sig en jagthund og familiehund, er der nogle overvejelser, du skal gøre dig:

- Hvilken type hund passer bedst til din jagt?
- Hvilken type hund passer bedst i forhold til din personlighed?
- Hvilken type hund passer bedst ind i din familie?
- Hvor megen tid vil du kunne bruge på din hund i det daglige (aktivitetsniveau)?

Når du har haft disse overvejelser med i dit valg, finder du en opdrætter af den hunderace, du har bestemt dig

Gør dig seriøse overvejelser om, hvad du ønsker af din fremtidige hund, FØR du og din familie ser på hvalpe.

for. Opdrætteren har sin daglige omgang med hvalpene og har derfor et indgående kendskab til, hvordan hver enkelt er. Tal med ham om, hvilken type hund du ønsker, og lad opdrætterens råd være afgørende for dit/jeres valg af hund. Først når alle disse overvejelser er gjort, kan familien få indflydelse på, hvilken en der er pæneste eller sødest (men med din solide research og viden om dit jagtbehov er det naturligvis dig, der har det afgørende ord).

Med andre ord: Vær fornuftig i valget af jagthund, spørg hellere en ekstra gang, og søg viden, inden du bestemmer dig. Når først hvalpen er inden for døren, bliver det ikke lavet om.

Når så hvalpen er kommet hjem, er det meget vigtigt at blive enige om, hvordan hunden skal være en del af familien. Som nævnt er størstedelen af landets jagthunde også familiehunde, og her kommer begrebet skjult læring ind.

De daglige lege og pligter med hunden har en læring, herunder skjult læring. Vi kan hen i forløbet pludselig finde ud af, at det skulle man nok have gjort anderledes. Jeg vil her komme med nogle typiske eksempler på skjult læring og vil så opfordre jer til i

dagligdagen at have fokus på dette, i forhold til at I både skal have en jagthund og en familiehund.

Trækker i snoren

Det er et udbredt problem, som ofte giver jagthundeføreren grå hår i hovedet mellem såterne. Skjult læring sker ofte, når familien eller jægeren selv kommer hjem fra arbejde, og hunden skal luftes. Dette foregår ved, at hunden trækker i snoren hele vejen til luftepladsen, hvor den så slippes fri. Man kan med rette sige, at hunden har lært at trække, fordi den er blevet belønnet ved at komme frem til pladsen og bliver sluppet fri.

Løsning: Det starter i hjemmet og bedst ved at lære hunden at gå fri ved fod, altså uden line. Beløn hunden ofte og gerne med varierede belønninger (godbid, bold m.m.), så hunden går på forventningens glæde. Relativt hurtigt kan man koble en meget kort line på hunden, så den kun lige fornemmer, at der er en ændring. Kort line ændres til lang line, og „luftetur“ uden trækken i linen læres altså i stuen eller haven. Når det er indlært, kan vilkårene øges, således at denne træning flyttes til turen mod luftepladsen. ➤

Hunde, der trækker i deres rem, er et livslangt irritationsmoment. Stop det fra starten.

> Vil ikke aflevere til hånd

Denne fejl sker oftest ved skjult læring og ofte i forbindelse med børns leg med hunden. Hunden kommer løbende tilbage med bolden, slipper bolden på gulvet, fordi barnet står parat til at kaste den næste bold. Hunden belønnes for at slippe, ved at en ny bold kastes. Dette sker altid i

god mening fra barnets side, da begge parter synes, det er rigtig sjovt.

Løsning: Lær familien, hvordan leg foregår. Kast med bold kan være en fantastisk måde at skabe et godt forhold mellem hund og resten af familien, så i stedet for at forbyde dette, så lær familien, at belønning kun sker, når bolden afleveres til hånd.

Hvis din hund får lov til at springe op, lærer den, at det er tilladt.

Hopper op

Dette er et problem, som flere har konfronteret mig med gennem de seneste år. Der er flere årsager til, at hunden hopper op, men det kan blandt andet skyldes skjult læring. Belønning med godbidder giver muligheden for flere og hurtigere gentagelser, flere belønninger på kort tid og giver en superpositiv indlæring. Mange hundeførere og familiemedlemmer springer dog over, hvor gærdet er lavest og holder ikke godbidde ned til hunden, men lader hunden hoppe op til hånden for at få belønningen. **Løsning:** Lad aldrig hunden få belønning af nogen slags uden at have alle fire ben på jorden.

Pibende hund

At hunden piber, kan i nogle tilfælde også kobles sammen med skjult læring. Jeg oplever familiemedlemmer, der af et godt hjerte ynker deres hund, så snart den piber bare en lille smule. Ynk forstærker adfærden, og man oplever samtidig, at hundens piben stiger i intensitet. Samme unge hund vil typisk ved de første paroler være ubekendt med situationen, hvorfor den let kan komme til at pibe. Hundeføreren bukker sig ned og klapper og „ynker“ hunden i håb om, at det hjælper, men det har den modsatte effekt. **Løsning:** Ynk ikke hunden, når den piber, konstater, om det er alvorligt, og flyt hundens fokus. Lad hellere hunden ligge i bilen under parolen, eller lær hunden at forholde sig i ro i en situation, hvor det kan kontrolleres.

Skjult læring kan have kæmpe stor betydning for uddannelsen af jagthunden, så du skal forsøge at imødegå dette ved at lave klare aftaler i familien, så I alle kan få glæde af familiens firbenede medlem.

Gentagelsernes magt

Generelt er der en fællesnævner for al vores uddannelse af jagthunden:

„Det er summen af gentagelserne, der giver erfaringen“, og sådan er det også med skjult læring, så vær nu endelig opmærksom på disse små udfordringer i dagligdagen - både hos dig selv og din familie - og få dem ændret snarest, inden de bliver til for stor irritation for alle.

Held og lykke med træningen!

hvh@jaegerne.dk